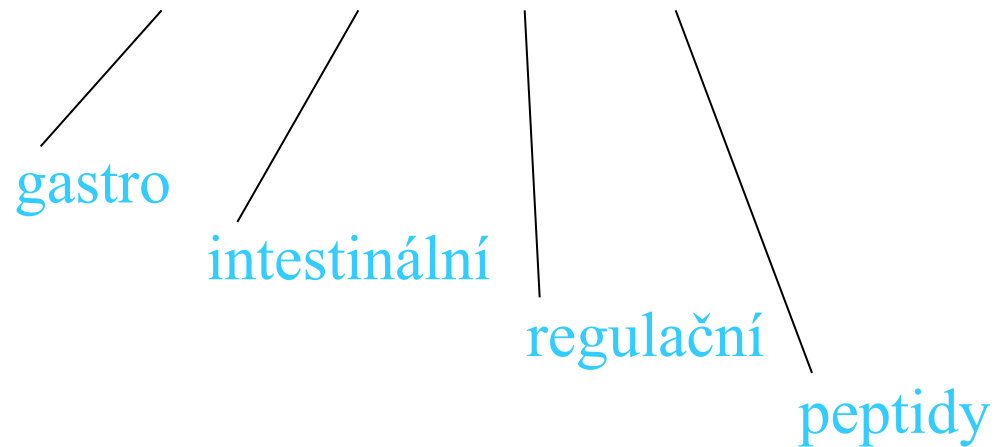

GIRP

© Biochemický ústav LF MU (V.P.) 2012

GASTRIN

(17 AA)

původ:

- mukosa antrum pylori
- (- mukosa střeva)

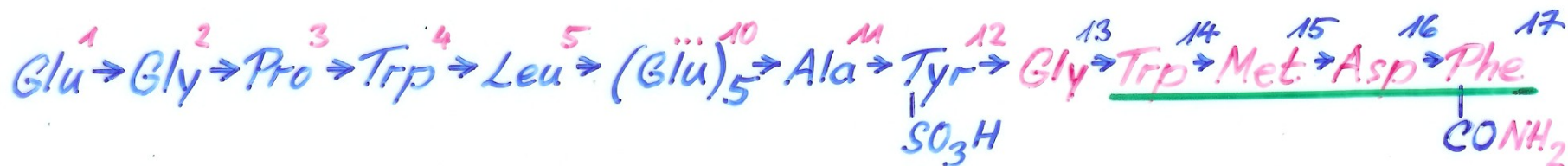
podnět pro sekreci:

- roztažení žaludku
- částečně natrávené bílkoviny
(v žaludku)
- kofein
- ↑ pH

účinek: - ↑ sekrece žaludeční šťávy

- ↑ motility žaludku
- ↑ růstu žaludeční mukosy

(- konstrikce dolního sfinkteru jícnu
- relaxace pylorického
a ileocekálního sfinkteru)

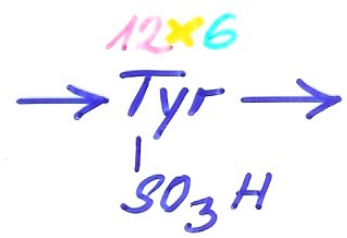

část shodná s CCK

fyziologicky účinná část

číslování peptidů

1) opačné, "stabilní"
číslování (vzhledem
k prekurzorům)

GASTRIN

1) velký - big gastrin G-34

2) malý - little gastrin G-17

3) mini gastrin G-14

každý: sulfatovaný   - SO₃H   Tyr⁶
                 nesulfatovaný

---

preprogastrin (101 AA)

×

tetrin G-4

(karboxy-terminální...)

$G-34 \longrightarrow G-17 + 17AA$
 (peptid)

	2	:	1	na lačno
	1	:	1	po jídle
$t_{1/2}$	42 min		5 min	

↓
odlišný od G-17

6-8krát účinnější

CHOLECYSTOKININ

"CCK" (33 AA)

(= pankreozymin)

"PZ"

původ:

- mukosa střeva
- mozek

podnět pro sekreci:

- částečně natrávené bílkoviny (AA)
- tag (FA) vstupující do tenkého střeva

účinek:

- ↑ sekreci pankreatické šťávy (enzymy)
- vypuzuje žluč ze žlučníku
- otevírá Oddiho svěrač
- vyvolává pocit nasycení
- (- inhibuje vyprazdňování žaludku
- podporuje uchování pankreat. funkce
- zesiluje účinek sekretinu)

GASTRICKÝ INHIBIČNÍ
PEPTID "GIP" (42 AA)
(~ polypeptid)

původ:
- střevní mukosa

podnět pro sekreci:
- FA v tenkém
- Glc střevě

účinek:
- uvolnění insulinu
- ↓ sekrece žalud. šťávy
- ↓ vyprazdňování žaludku

SEKRETIN (27 AA)

původ:

- střevní mukosa

podnět pro sekreci:

- vysoká koncentrace H^+ v obsahu, vstupu - pujičím do tenkého střeva

účinek:

- ↑ sekreci pankreatické šťávy a žluče, bohatých na HCO_3^-
- ↓ sekreci žaludeční šťávy
- uchovává funkci pankreatu
- zesiluje účinek CCK

SOMATOSTATIN

(14 AA)

původ:

- hypothalamus
- žaludek (antrum)
- tenké střevo (horní část)

podnět:

účinek:

- rozsáhlá inhibice uvolňování četných hormonů
(dlouhodobě účinná analoga používána léčebně
k inhibici hormonální sekrece - gastrinomy, ...)

MOTILIN

(22 AA)

původ:

- celý GIT
(jícen až kolon)
- hypofýza

účinek:

- stimuluje kontrakci hladkých svalů
(„-“)

podnět:

- požití tuku

útlum:

- požití cukrů

PANKREATICKÝ
POLYPEPTID "PP"
(36 AA)

původ:
- pankreas
(" - ")

podnět:
- hl. požití bikoviny
(podnět přes n. vagus)

účinek: dvoufázový
- nejprve stimuluje, později tlumí
sekreci pankreatických enzymů,
vody a elektrolytů

VASOAKTIVNÍ
INTESTINÁLNÍ
POLYPEPTID "VIP"
(28 AA)

účinek:

- relaxace hladkých svalů oběhového a močopohlavního systému a střeva
- ↑ sekrece vody a elektrolytů z pankreatu a střeva

původ:

- všude v těle (hl. nervová tkáň a střeva)

nikoliv v endokrinních bb. mukózy GIT (rozdíl od ostatních GIP)

Neurotransmitter v periferní a centrální nervové tkáni.
(v GIT je v nervových vláknech)

- uvolňování hormonů z pankreatu, střeva a hypothalamu
- ↓ sekrece gastrinu a HCl

podnět:

- stimulace vagu
- jinak není vázán na trávení

